Çocuklar?n Evlilik Çat??mas?n? Alg?lamas? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklar?n Evlilik Çat??mas?n? Alg?lamas? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19043

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuklar?n Evlilik Çat??mas?n? Alg?lamas? Ölçe?i (CEÇAO), ebeveynleri aras?ndaki çat??may? çocuklar?n nas?l alg?lad???n?, bu çat??maya yönelik bili?sel ve duygusal tepkilerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikolojik ölçek uyarlamas?d?r. Ölçek, özellikle evlilik çat??mas?n?n çocu?un psikolojik sa?l??? üzerindeki etkilerini inceleyen ara?t?rmalarda kullan?lmaktad?r. ?. P?nar Ulu ve H. F???lo?lu taraf?ndan Türkçe'ye uyarlanan 35 maddelik bu araç, **Çat??ma Özellikleri**, **Tehdit** ve **Kendini Suçlama** olmak üzere üç temel alt boyutu ölçmektedir.

Anahtar Kelimeler

Evlilik çat??mas?, çocuk alg?s?, kendini suçlama, tehdit, psikometrik uyarlama, evlilik çat??mas?, psikoloji.

Yazarlar

?. P?nar Ulu, H. F???lo?lu

Amaç

Ölçe?in temel amac?, çocuklar?n ebeveynlerinin evlilik çat??malar?n? ne s?kl?kta, ne yo?unlukta ve hangi biçimlerde deneyimledi?ini saptamakt?r. Bu alg?lar?n, çocuklarda yaratt??? tehdit hissini ve çocu?un kendini bu çat??malardan sorumlu tutma (kendini suçlama) e?ilimini ölçerek, evlilik çat??mas?n?n çocuk üzerindeki olumsuz etkilerini nicel olarak belirlemektir.

CEÇAO, klinik ve akademik ara?t?rmalarda kullan?larak, bo?anma süreçleri veya yüksek düzeyde ebeveyn anla?mazl??? olan ailelerdeki çocuklara yönelik koruyucu müdahale programlar?n?n geli?tirilmesine zemin haz?rlar. Özellikle çocu?un çat??maya verdi?i tepkilerin özelle?mi? do?as?n? (tehdit alg?s? veya kendini suçlama) tespit etmek, müdahalenin hedef noktas?n? belirlemede kritik öneme sahiptir.

Yap?

Ölçek, çocuklar?n ebeveyn çat??mas?na yönelik tepkilerini üç temel psikolojik yap? üzerinden de?erlendirir:

Çat??ma Özellikleri: Çat??man?n gözlemlenen s?kl???, yo?unlu?u ve yap?s? hakk?ndaki alg?lar? kapsar. Çocu?un ebeveynler aras?ndaki tart??malar?n y?k?c?l???n? nas?l yorumlad???n? gösterir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Tehdit: Ebeveyn çat??mas?n?n çocu?un güvenli?ine ve aile istikrar?na yönelik olu?turdu?u tehlike alg?s?n? ölçer. Bu alt boyut, çocu?un korku ve kayg? düzeyini yans?t?r.

Kendini Suçlama: Çocu?un, ebeveynleri aras?ndaki anla?mazl?klar?n veya tart??malar?n kayna??n?n kendisi oldu?una inanma derecesini ölçer. Bu yap?, genellikle çocuklarda görülen bili?sel çarp?tmalar?n ve yüksek düzeyde içselle?tirilmi? stresin bir göstergesidir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??mas?, faktör analizi yöntemiyle gerçekle?tirilmi?tir. Bu analiz sonucunda, toplam 35 maddeden olu?an ölçe?in özgün çal??madaki yap?ya benzer ?ekilde üç alt ölçekli bir yap? sergiledi?i do?rulanm??t?r. Elde edilen alt ölçekler, **Çat??ma Özellikleri**, **Tehdit** ve **Kendini Suçlama** olarak adland?r?lm??t?r.

Faktör yap?s?n?n orijinal formla tutarl?l?k göstermesi, CEÇAO'nun Türkçe formunun yap?sal geçerli?ini desteklemekte ve ölçülmek istenen teorik yap?lar? ba?ar?yla temsil etti?ini göstermektedir. Bu bulgular, ölçe?in Türkiye örnekleminde de ebeveyn çat??mas?n?n çocuk alg?s?n? güvenilir bir ?ekilde ölçebilece?ini kan?tlam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, iç tutarl?l?k ve test-tekrar test yöntemleriyle incelenmi?tir. Türkçe formunun alt ölçekler baz?nda iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa) katsay?lar? yüksek bulunmu?tur:

Çat??ma Özellikleri: .84

Tehdit: .78

Kendini Suçlama: .77

Bu de?erler, alt ölçek maddelerinin kendi içlerinde tutarl? oldu?unu ve ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir. Ayr?ca, iki haftal?k arayla uygulanan test-tekrar test tutarl?l??? katsay?lar? da yüksek bulunmu?tur: s?ras?yla .88, .77 ve .77. Bu sonuçlar, ölçe?in zaman içinde kararl? ölçümler sa?lad???n? teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Yap?lan faktör analizi, ölçe?in 35 maddesinin, özgün formun temel ald??? üç boyutlu yap?y? korudu?unu göstermi?tir. Bu faktör yap?s?, ebeveyn çat??mas?n?n çocuk üzerindeki etkilerinin çok boyutlu oldu?unu ve bu boyutlar?n birbirinden ayr?labilir oldu?unu psikometrik olarak kan?tlamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör yükleri ve madde da??l?m? a?a??daki gibi belirlenmi?tir:

Çat??ma Özellikleri: 17 madde

Tehdit: 9 madde

Kendini Suçlama: 9 madde

Toplam 35 maddeden olu?an bu yap?, ebeveyn çat??mas?na maruz kalan çocuklar?n deneyimlerini kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmeye olanak tan?r.

Araç

Test Tipi: Uyarlama

Format: 35 maddeden olu?an, 3'lü Likert ölçe?i format?ndad?r.

Dil Seçene?i: Türkçe

Derecelendirme: Yan?t seçenekleri ?unlard?r:

"do?ru"

"bazen/biraz do?ru"

"yanl??"

Popülasyon Grubu: Çocuklar

Ya? Grubu: Okul ça?? çocuklar? ve ergenler (Uyarlama çal??mas? detayl? ya? aral???n? belirtmemi?tir, ancak evlilik çat??mas?n? alg?lama yetisine sahip çocuklar hedeflenmi?tir).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de ya?ayan, ebeveynleri evli olan veya ebeveyn çat??mas?na maruz kalan çocuklar.

Test Metodolojisi: Bili?sel ve duygusal tepkileri ölçmeye yönelik öz bildirim (self-report) yöntemi.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, çat??ma alg?s?, uyarlama çal??mas?, iç tutarl?l?k, test tekrar test, çocuk psikolojisi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: ?. P?nar Ulu

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?lant?l? Kurum E-posta Adresi: pinar@mc.metu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in geçerlik ve güvenirlik çal??mas? 2004 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve ücret bilgisi için sorumlu yazar ?. P?nar Ulu ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: cocuklarin-evlilik-catismasini-algilamasi-olcegi-toad.pdf

Kaynakça

Ulu, ?. P. ve F???lo?lu, H. (2004). Çocuklar?n Evlilik Çat??mas?n? Alg?lamas? Ölçe?inin geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Türk Psikoloji Yaz?lar? Dergisi*, *7*(14), 61-75.

Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: turkpsikolojiyazilari.com

Çocuklar?n Evlilik Çat??mas?n? Alg?lamas? Ölçe?i Maddeleri

Ölçek toplam 3 alt boyut ve 35 maddeden olu?maktad?r. A?a??da alt boyutlara ait örnek maddeler listelenmi?tir:

Çat??ma Özellikleri (17 madde): Anne-babam?n tart??t?klar?n? hiç görmedim

Tehdit (9 madde): Anne-babam tart??t?klar?nda korkar?m

Kendini Suçlama (9 madde): Anne-babam?n tart??malar? benim suçum de?il

ARABPSYCHOLOGY.COM